

Przed-
płata:
(za egz.
nieob-
wiązko-
we) na
miesiąc
maj
1 377 000
mk.

ORĘDOWNIK URZĘDOWY

powiatów Krotoszyńskiego i Pleszewskiego

Cena
ogłoszeń:
za wiersz
mili-
metrowy
lub jego
miejsce
50 000
mk.

wychodzi w środy i soboty

ADMINISTRACJA: ZAKŁAD GRAFICZNY — K. ŻMIN, UL. PLESZEWSKA 1

REDAKCJA DZIAŁU URZĘDOWEGO — STAROSTWO W KROTOSZYNIE — TELEFON 60

Wybory i mianowania.

Miejscowa Rada Szkolna w Nowejwsi wybrała na rezydentką kasy szkolnej p. Marcina Lisieckiego gospodarza z Nowejwsi.

Wybór ten zatwierdzam.

Krotoszyn, dnia 1 maja 1924 r.

Starosta: Dr. Dalbor.

Rozporządzenie

policyjne w sprawie ujawnienia się wściekłych.

Na polach między Koźminem a Grębowem stwierdzono u zabitego psa wściekłość. Wobec tego zarządza trzymać psów na uwięzi w obrębie 10 km. od miejsca wypadku a mianowicie w następujących miejscowościach:

Benice, Ustków, Bożacin, Wolenice, Dziełice, Brzoza, Henryków, Dębnowiec, Dąbrowa, Rozdrażew, Rozdrażewek, Trzemeszno, Grębów, Maciejew, Ryczków, Nowawiec, Budy, Wyków, Wyków parceli i Nowyświat.

Krotoszyn, dnia 1 maja 1924 r.

Starosta: Dr. Dalbor.

Reklamacje popisowych rocznika 1903.

Przedkładane przy przeglądzie wojskowym reklamacje sporządzone być winny na przepisowych formularzach potwierdzone przez władze I instancji. Popisowi posiadający prawo do jednorocznej służby wojskowej winni przedłożyć i przy przeglądzie wszelkie dokumenta uprawniające do jednorocznej służby oraz metrykę urodzenia, urzędowe świadectwo moralności i świadectwo szkolne.

W prośbach o odroczenie z art. 61 Tymcz. ustawy o obowiązku powszechnej służby wojskowej należy podać, czy w pobliżu miejsca zamieszkania petenta zamieszkuje bracia, siostry lub krewni, którzy by mogli wspierać niezdolnych do pracy rodziców. Niezdolni do pracy ojcowie i bracia winni się stawić do badania lekarskiego w dniu przeglądu, natomiast matki i siostry muszą dołączyć do reklamacji świadectwo lekarza powiatowego.

Reklamacje będą uwzględniane tylko w dni przeglądu.

Krotoszyn, dnia 30 kwietnia 1924 r.

Starosta: Dr. Dalbor.

O przyjmowaniu ochotników, kowali do wojska.

W związku z odezwą M. S. Wojsk. Dep. I. ogłoszoną w Polsce Zbrojnej w dniu 6 lutego b. r. Nr. 36 odnośnie zaciągu ochotników przy doročnym poborze w 1924 r. M. S. Wojsk. Dep. II podaje do wiadomości co następuje:

Ochotnicy kowale z 2-letnią praktyką umiejący czytać i pisać po wyszkoleniu rekrucim odsyłani będą do wojskowych szkół kucia koni (przy kadrach Okrę-

gowych Szpitali Koni), po ukończeniu których pozostały czas służby ochotniczej będą pełnić w oddziałach wojskowych jako podkuwacze.

Ochotnicy kowale, którzy po ukończeniu szkoły kucia przy Kadrach Okręgowych Szpitali Koni zgłoszą życzenia oraz otrzymają dobrą kwalifikację mogą być odesłani w drugim roku służby, w miarę istnienia wolnych miejsc, do Centralnej Wojskowej Szkoły Podkuwniczej.

Czas służby ochotniczej zalicza się na czas służby obowiązkowej.

Zgodnie za statutem Centralnej Wojskowej Szkoły Podkuwniczej (Dz. U. 42 22 r.) kończący ją mogą być przyjęci do wojska jako zawodowi majstrzy podkuwaczej, w myśl ogólnych przepisów dotyczących majstrów wojskowych.

Ochotnicy kowale mogą zgłaszać się na właściwych Pow. Komendach Uzupełnień do dnia 1 czerwca r. b.

Krotoszyn, dnia 30 kwietnia 1924 r.

Starosta, Dr. Dalbor.

ROZPORZĄDZENIE

Prezydenta Rzplitej Polskiej z dnia 14 kwietnia 1924 r. o zmianie ustroju pieniężnego (Dz. Ust. Rz.

P. Nr. 34 o zmianie ustroju pieniężnego.

(Dz. Ust. Rz. P. Nr. 34 poz. 351.)

Na mocy art. 1. p. 8, 9, 10, 11 i art. 2 ustawy z dnia 11 stycznia 1924 r. o naprawie Skarbu Państwa i reformie walutowej (Dz. U. R. P. Nr. 4 poz. 28) i zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 1924 r. stanowiąc o następuje:

§ 1. Suma emisji marek polskich, znajdujących się w obiegu w dniu rozpoczęcia czynności przez Bank Polski, nie może ulec zwiększeniu.

§ 2. Relacje marki polskiej do złotego, jako jednostki monetarnej Rzplitej Polskiej (Dz. U. R. P. 1924 r. Nr. 7 poz. 65, art. 1) ustala się w wysokości 1 800 000 mk. pol. za 1 złotego.

§ 3. Do dnia 30 czerwca 1924 r. wszelka zapłata, która winna być uskuteczniiona w walucie polskiej, może być dokonywaną stosownie do wyboru dłużnika bądź opiewającemi na złote biletami Banku Polskiego, bądź w markach Polskich według relacji, oznaczonej w § 2 niniejszego rozporządzenia. Dłużnik może się również uiszczyć z długu płacąc monetami polskimi, względnie biletami zdawkowymi (§ 6), z zachowaniem przepisów art. 9 rozporządzenia Prez. Rz. P. z dnia 20 stycznia 1924 r. w przedmiocie systemu monetarnego (Dz. U. R. P. nr. 7 poz. 65), względnie § 7 niniejszego rozporządzenia.

§ 4. Od dnia rozpoczęcia czynności przez Bank Polski marki polskie, wypływające tytułem spłaty kredytów, udzielonych przez Polską Krajową Kasę Pożyczkową nie będą ponownie puszczane w obieg.

§ 5. Poczawszy od 1 lipca 1924 r. marka polska przestaje być prawnym środkiem płatniczym.

Poczynając od dnia 1 czerwca 1924 r. Skarb Państwa przystąpi do wymiany marek Polskich na bilety Banku Polskiego oraz monety względnie bilety zdawkowe.

§ 6. Obowiązek dokonywania wymiany ustaje z dniem 31 maja 1925 r.

Szczegółowe terminy oraz warunki wymiany ustali Minister Skarbu w drodze rozporządzenia.

§ 6. Upoważnia się Ministra Skarbu do emisji biletów zdawkowych na sumę nie wyżej 150 milionów złotych, w odcinkach wartości nie wyżej 2 złotych.

Do tego celu będą użyte również bilety z napisem „Bank Polski”, opiewające na jeden złoty i dwa złote. Za emisję tych biletów ponosi odpowiedzialność wyłączenie Skarb Państwa.

Bilety zdawkowe będą zastąpione monetami zdawkowymi w terminie przewidzianym w § 8 niniejszego rozporządzenia, nie wyłączając biletów zdawkowych, opiewających na jeden i dwa złote z napisem „Bank Polski”.

§ 7. Bilety zdawkowe stanowią prawny środek płatniczy, mający moc umarzania zobowiązań do kwoty 10 złotych przy każdej wypłacie.

Kasy Skarbowe przyjmują bilety zdawkowe w każdej ilości przy wszelkich wpłatach z wyjątkiem tych wpłat, które w myśl obowiązujących przepisów winny być uiszczane w złocie.

§ 8. Z dniem 1 stycznia 1925 r. bilety zdawkowe przestają być prawnym środkiem płatniczym.

Poczynając od dnia 1 listopada 1924 r. Skarb Państwa przystąpi do wymiany biletów zdawkowych na monety zdawkowe względnie bilety Banku Polskiego.

Obowiązek dokonania wymiany ustaje z dniem 31 stycznia 1925 r.

§ 9. Przyjęte przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia sposoby przerachowania jednostek obliczeniowych na marki polskie lub złote we wszelkiego rodzaju zobowiązaniach, zawartych w dokumentach i aktach prawnych, w decyzjach i wyrokach sądowych, wekslach i papierach wartościowych, jak również wpiśiach do ksiąg hipotecznych i innych rejestrów publicznych — nie ulegają zmianie skutkiem niniejszego rozporządzenia.

Upoważnia się Ministra Skarbu do wydania rozporządzeń w przedmiocie ustalania kursów jednostek obliczeniowych w celu ułatwienia przerachowań przewidzianych w ustępie pierwszym niniejszego paragrafu.

§ 10. We wszystkich ustawach i rozporządzeniach wyrazy „złoty frank”, „równowartość złotego franka”, „złoty równy frankowi złotemu” i „złoty polski” zastępuje się wyrazem „złoty”.

§ 11. Z dniem rozpoczęcia czynności przez Bank Polski, Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa przechodzi w stan likwidacji.

Sposób, warunki i bliższe szczegóły likwidacji ustali Minister Skarbu.

§ 12. Upoważnia się Ministra Skarbu do zawarcia z Bankiem Polskiem umowy w przedmiocie aljenacji majątku Skarbu Narodowego oraz majątku, znajdującego się w posiadaniu Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej.

§ 13. Upoważnia się Ministra Skarbu do uskutecznienia w drodze rozporządzeń, wydawanych w porozumieniu z właściwymi Ministrami, przerachowania na złote sum pieniężnych, wyrażonych w ustawach i rozporządzeniach w rublach rosyjskich, markach niemieckich, koronach austriacko-węgierskich i markach polskich.

§ 14. Tracą moc obowiązującą.

a) Art. 130 ustawy o spółdzielniach z dnia 29-go października 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 111 poz. 733) w brzmieniu ustawy z dnia 4 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 135, poz. 1119);

b) Art. 2, 3 i 9 ustawy z dnia 6 grudnia 1923 r. o zastosowaniu stałej jednostki do obliczania danin, niektórych innych dochodów publicznych oraz kredytów udzielanych przez instytucje państwowe i samorządowe (Dz. U. R. P. Nr. 127, poz. 1044);

c) Ustawa z dnia 9 maja 1919 r. w przedmiocie wymiany znaków obiegowych, znajdujących się na ziemiach polskich (Dz. P. P. P. Nr. 41, poz. 296);

d) Art. 6 ustawy z dnia 17 grudnia 1921 r. o środkach (Dz. U. R. P. Nr. 103, poz. 741).

§ 15. W dniu rozpoczęcia czynności przez Bank Polski Minister Skarbu poda do wiadomości publicznej przez obwieszczenie w Dzienniku Ustaw.

Obwieszczenie to winno się ukazać przynajmniej na trzy dni przed dniem rozpoczęcia czynności przez Bank Polski.

§ 16. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Skarbu.

§ 17. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem rozpoczęcia czynności przez Bank Polski, z wyjątkiem § 15, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia niniejszego rozporządzenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej:

(—) St. Wojciechowski.

Prezes Rady Ministrów i Minister Skarbu:

(—) W. Grabski.

Przetarg publiczny.

Dnia 26 maja 1924 o godzinie 10 rano w urzędzie celnym na dworcu w Zdunach odbędzie się licytacyjna sprzedaż skonfiskowanych towarów: 1,2 kg naczynia szklane, 1,3 kg obrazków, 0,4 kg obrazek z kwiatów sztucznych, 2,7 kg wina (2 butelki), 0,3 kg zabawki dziecinne, 0,04 kg papierosów, 0,3 kg tkaniny wełnianej, 2,6 kg koniaku (3 butelki), 1 płaszcz damski, 1 kapelusz damski i 1 kg tkaniny bawełnianej.

Spis wystawionych na licytację towarów rozpatrywać można w specjalnym ogłoszeniu, które będzie wywieszane w urzędzie celnym od dnia 12 maja do 26 maja 1924.

Urząd Celný dw. Zduny.

Oplata stemplowa od dokumentów urodzenia pp.

Niniejszem podaję do wiadomości, iż od 1-go maja br. wynosi oplata stemplowa na rzecz Państwa od każdego wniosku o dostarczenie z Urzędu stanu cywilnego dokumentu urodzenia, ślubu i śmierci 2,40 złotych.

Wyżej wymienioną opłatę ustalono rozp. Ministerstwa Skarbu z dnia 28-go kwietnia b. r. i ogłoszono w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej nr. 36, poz. 392, która obowiązuje aż do odwołania.

Od opłaty są zwolnieni szkoły i urzędy oraz ci, którzy nie są w stanie zapłacić i okażą się świadectwem ubóstwa.

Pleszew, dnia 1 maja 1924 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego

Kutzner: Starosta.

Między trzodą chlewną urzędnika gospodarczego p. Clasego w Malinin stwierdzono urzędowo różycę.

Pleszew, dnia 1 maja 1924 r.

Komisarz obwodowy

Lorek

Akuszka obwodu Żegocin.

Na podstawie świadectwa Państwowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu z dnia 18 marca 24 r. powierzyłem akuszce obwodowej p. Helenie Malinowskiej obwód Żegociński od 1 maja 1924.

Położna zamieszkuje obecnie w Żegocinie. Do tego obwodu należą następujące miejscowości:

- a) Gminy: Broniszewice, Broniszewice Nowe, Lubiaszew, Łęg, Polskie, Wieczyn, Wieczynek, Zbiki i Żegocin.
- b) dwory: Żegocin i Zbiki.

Panów Przewodniczących gmin i dworów proszę o zakomunikowanie o powyższem współmieszkańcom w sposób tamże przyjęty.

w Pleszewie, dnia 1 maja 1924 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego

(—) Kutzner, Starosta:

Daję niniejszem do publicznej wiadomości, iż z dniem 1 maja br. odłączyłem gminę Zielonąłękę od obwodu rewizora trychcin p. Galbierskiego w Ludwinie i przyłączyłem takową do obwodu rewizora mięsa i trychcin p. Radomskiego w Pleszewie.

Pleszew, dnia 2 maja 1924 r.

Komisarz obwodowy
Lorek.

Polskie Tow. Opieki nad Kresami:

Powołując się na naszą odezwę w Ośrodku Powiatowym z d. 12. 4. br. nr. 28 upraszamy pp. Kierowników uczelni i prezesów Towarzystw o łaskawe złożenie książek zebranych na zasilenie bibliotek na **Wołyniu** u niżej podpisanych.

W następnych dniach zostaną wysłani kurserzy, zaopatrzeni w Legitymacje celem zbierania książek w mieście.

Kurserzy ci są upoważnieni także do zbierania składek na te cele.

Krotoszyn, 6 maja 1924 r.

Wł. Igielski, Dyrektor Państw. Seminarjum Nauczycielskiego. J. Szczodrowski budowniczy.

Tabelki taryfy pocztowej

ważne od 1-go maja 1924 r.
obliczone na złote polskie

poleca

Zakład Graficzny, Koźmin

BILANS za rok 1923.

Aktywa	Pasywa
588 723 785,— Kasa	
Fundusz rezerwowý	75 000 000,—
„ emerytalny	38 000 000,—
Rezerwa specjalna	1 430 539,22
„ efektów	671 300,—
„ walutowa	1 600 000,—
„ administr.	2 000 000,—
Udziały członków	118 701 839,22
Depozyty: bezterminowe	568 668 443,35
kwartalne	1 414 429 625,—
półroczne	167 618 300,—
roczne	387 111 515,—
	159 837 584,—
2 570 237 090,— Rachunki bieżące	2 128 997 024,—
1 660 302 000,— Wexsle	1 390 298 870,—
Wexsle redyskontowane	
1 010 570 308,26 Banki	1 170 000 000,—
450 000,— Akcje	
132 390 938,50 Papiery wartościowe	
4 500 000,— Waluty zagraniczne	
1,— Nieruchomości	
12 493 000,— Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa	131 519 000,—
150 328 437,14 Pocztcwa Kasa Oszczędności	616 900 383,33
Procenty przenośne	
Zysk do dysp. Walnego Zgromadz.	6 124 995 559,90
6 124 995 559,90	6 124 995 559,90

Liczba członków:

Na początku roku 1920	2012
W roku 1923 wstąpiło	65
	2077

Wystąpiło	26
Umarło	17
	43
Przychodzi na rok 1924	2034

Bank Pożyczkowy Sp. z odp. nieogr.

Jankowski Franciszek,

w Pleszewie

Cichoński Józef.

UWAGA!

Rolnicy!

Wymiana na pewien czas

za 3 funty brudnej
wełny 1 funt wełny
zagranicznej pierw-
szej jakości we
wszystkich kolorach.

Proszę nie dać się wpro-
wadzić w błąd przez po-
katnych i wątpliwych po-
średników, którzy ofiarują
swoje usługi na ulicach.

TEKSTYL

właśc.:
Stanisław Józwiak

Poznań, Kantaka 6
naroznik św. Marcina, tel. 3090

WSZELKIE DRUKI

wykonuje

Zakład Graficzny

w Koźminie.

Podziękowanie

Wszystkim, którzy wzięli udział w pogrzebie

ś. p. Marji Machalowej

w dniu 16 kwietnia b. r., składają serdeczne

„Bóg zapłać”

Pograżeni w ciężkim smutku

Mąż dzieci i rodzina

Bozacin, dnia 17 kwietnia 1924 r.

Sprzedaz drzewa

w drodze publicznego przetargu odbędzie się
w **środe, dnia 14 maja 1924 roku**
o godzinie 10-tej przedpołudniem
w hotelu **B A Z A R**, ulica Kaliska

do przetargu przyjdą

ca. 30 m³ budulca

250 „ szczap opałowych

150 „ pieńków i kilka kupek gałęzi

Magistrat — Krotoszyn

Podaje się do publicznej wiadomości, że jarmark w Pogorzeli ustalony na 29-go maja przenosi się na
wtorek 27-go maja b. r.

Magistrat

Batkowski

Żniwiarki Trawiarki Grabie konne

dostarcza zaraz

po **zniżonych cenach**

Gostyńska Fabryka Maszyn

St. Grzeškowiak Gostyń

Wielkie magazyny
części zapasowych
do
wszyskich systemów kosiarek

Dramat „Maćko Borkowio”

odegra się poraz trzeci w czwartek, dnia 8-go maja b. r. o godzinie 7-mej wieczorem na sali pana Grodzkiego (Hotel du Nord) w Koźminie.

Tow. Powstańców i Wojaków w Koźminie

Zaginęła

suczka (foksterjerka) wabi się „Skierka”

Oddać za wynagrodzeniem

Krotoszyn Mickiewicza 41

Józefa z Egiptu

sprzedali rodzeni bracia

za paczkę tytoniu z kralajni

Józefa Bilskiego

Bo też nielada wyrabia tytoń.

Proszę spróbować:

Machorkę żołnierską

Warta

Jabil } tytoń fajkowy

I. B.

Nestos

Mogul } tytoń papierosowy

Triumpf

a przekona się każdy, że lepszego tytoniu jeszcze nie palił.

NOWA DROGERJA
KOŹMIN Wlkp.
RYNEK
TEL. 86

Na sezon

poleca

nasiona

ogrodowe

i polne